

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/356/2014
Identifikačné číslo spisu:	7613212189
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7613212189.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Lawyer Partners a.s., IČO: 35 944 471, so sídlom v Bratislave, Prievozská č. 37, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Chabadová, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pri starej prachárni č. 13, proti žalovanej Y. C., bývajúcej v G., o zaplatenie 2,32 €, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 9 Ro 450/2013, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. júna 2014, sp.zn. 5 Co 294/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 21. januára 2014 č.k. 9 Ro 450/2013-16 uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vytvorenie súdneho spisu vo výške 6,50 € podľa položky 20a sadzobníka zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) v lehote 8 dní od doručenia tohto uznesenia.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne uznesením z 20. júna 2014 sp.zn. 5Co 294/2014 potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne v zmysle § 219 ods.1, 2 O.s.p. V odôvodnení sa v celom rozsahu stotožnil s napadnutým rozhodnutím a k odvolacím námietkam žalobkyne uviedol, že dňa 16. mája 2013 bol na súd prvého stupňa doručený DVD nosič s návrhom žalobkyne, o ktorom však už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom, tak, že podanie bolo uznesením odmietnuté. Preto v žiadnom prípade nejde o pôvodnú žalobu a nemôže sa namietať prekludovanie voči právu vyrubiť súdny poplatok podľa § 13 zákona o súdnych poplatkoch. Súd bol povinný žalobný návrh žalobkyne aj keď datovaný 23. marca 2006 riadne vytlačiť, pretože bol podaný elektronicky, vytvoriť nový spis a prideliť mu spisovú značku. Odvolací súd nesúhlasil ani s námietkou, že došlo k odňatiu žalobkyne konať pred súdom, pretože išlo o vyrubenie súdneho poplatku za administratívne úkony súdu za vytvorenie súdneho spisu a nie o zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, poplatková povinnosť v tomto

pripade zanikla až zastavením konania. Spätne zaevidovanie podania nebolo možné ani z technických príčin. Tvrdenie žalobkyne, že položka 20a/ sadzobníka nebola v čase podania návrhu ešte súčasťou zákona o súdnych poplatkoch, považoval odvolací súd za irelevantné.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka,“) dovolanie s tým, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 241 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), čím je daná procesná prípustnosť aj dôvodnosť dovolania. Uviedla, že žaloba vo veci nie je novým žalobným návrhom, pretože pôvodne bola podaná na Okresný súd Spišská Nová Ves už dňa 23. marca 2006 elektronickými prostriedkami podpísanými zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona, avšak súd odmietol takéto podanie prijať a DVD nosiče so žalobami vrátil žalobkyni späť. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 289/2008 bol okresný súd povinný opätovne konať o podaniach žalobkyne z 23. marca 2006 podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, pričom právne účinky týchto podaní ostali zachované s účinnosťou ku dňu ich podania. Na tomto závere podľa názoru žalobkyne nič nemení ani okolnosť, že súd z technických príčin nemohol jej podanie spätne zaevidovať ku dňu jeho podania. Postup okresného súdu pri vyrubení súdneho poplatku nemal oporu v zákone, keďže v čase kedy ho okresný súd vyrubil, ho nebolo možné vyrubiť pre absenciu právnej úpravy a podľa § 13 zákona o súdnych poplatkoch už ani nemal právo takýto súdny poplatok vyrubiť. Žalobkyňa žiadala napadnuté uznesenie, a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že podané dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné a preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jej dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995, a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998, a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru žalobkyne jej postupom súdov bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či dopĺňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods.1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.). To znamená, že nie každé porušenie procesných predpisov súdom a tým aj porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu vady konania, ktorú má na zreteli ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p.

Aj v prípade rozhodnutí súdu vo veciach týkajúcich sa súdnych poplatkov môže dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, avšak len za podmienky, ak v dôsledku takéhoto rozhodnutia dôjde k odopretiu prístupu účastníka k súdu garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a pokiaľ takéto rozhodnutie súdu je v priamej príčinnej súvislosti s tým, že sa účastníkovi znemožní domáhať sa ochrany svojich práv na súde. V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky k odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom dôjde v súvislosti s rozhodnutiami súdov o poplatkovej povinnosti účastníka v prípade nesprávneho procesného postupu súdu, ktorý zastavil konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku z návrhu na začatie konania (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) napriek tomu, že poplatník bol od platenia súdneho poplatku oslobodený (viď R 50/1997, I.ÚS 1/2000). V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo, vzhľadom k tomu, že k zastaveniu súdneho konania vo veci došlo pre prekážku rei iudicatae (§ 159 ods. 3 O.s.p.) a nie pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh, ako to vo svojom dovolaní žalobkyňa nesprávne tvrdila. Napadnutým uznesením súdu prvého stupňa šlo o spoplatnenie úkonu súdu, ktorý je v sadzobníku súdnych poplatkov a v ustanovení § 1 zákona o súdnych poplatkoch označený ako poplatkový úkon. Žalobkyňa využila právo podať proti tomuto uzneseniu odvolanie, ktoré odvolací súd riadne prejednal. V dôsledku tohto postupu súdov nižších stupňov žalobkyňa nebola odňatá žiadne procesné oprávnenie v rámci občianskeho súdneho konania o žalobe ňou podanej, nie je totiž možné stotožňovať povinnosť zaplatiť súdny poplatok pod spor o občianskych právach a záväzkoch.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že nedošlo k odňatiu žalobkyne konať pred súdom v zmysle vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Z obsahu podaného dovolania je navyše zrejmé, že dovolateľka ním v skutočnosti namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím i prvostupňovým súdom v otázke vzniku poplatkovej povinnosti. Dovolaťka totiž v dovolaní netvrdila, že sa odvolací súd prípadne prvostupňový súd dopustili procesného pochybenia ani že niektoré z jej procesných oprávnení priznaných občianskym súdnym poriadkom nemohla v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdov nižšieho stupňa realizovať, podstatou jej dovolacích námietok bolo, že rozhodnutia súdov nižších stupňov neboli správne a súladné so zákonom o súdnych poplatkoch. Dovolací súd opakovane zdôrazňuje, že k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť len procesne nesprávnou činnosťou súdu a túto vadu nemožno vidieť v právnych záveroch, ku ktorým odvolací súd dospel pri posudzovaní uloženej povinnosti. Samotné právne posúdenie veci je realizáciou rozhodovacej činnosti súdu a nezakladá dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p, lebo ním súd neporušuje žiadnu jeho procesnú povinnosť ani procesné práva účastníka. V súvislosti s touto námietkou dovolateľky je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Právne posúdenie veci je totiž realizáciou vlastnej rozhodovacej činnosti súdu, ktorou sa účastníkovi konania neodnímajú žiadne procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok

dáva. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozhodnutie z 29. júna 2010 sp.zn. 1 Cdo 62/2010, z 29. novembra 2010 sp.zn. 2 Cdo 97/2010, z 9. júna 2011 sp.zn. 3 Cdo 53/2011, z 24. mája 2011 sp.zn. 4 Cdo 68/2011, z 3. mája 2011 sp.zn. 5 Cdo 44/2011, z 23. júna 2011 sp.zn. 6 Cdo 41/2011, zo 14. augusta 2013 sp.zn. 7 Cdo 17/2013).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplyva z § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.